

ЩОДО ДЕЛІМІТАЦІЇ МОРСЬКОГО КОРДОНУ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ

УСТИМЕНКО Богдан Миколайович - магістр права, адвокат

<https://orcid.org/0000-0001-9151-9438>

**УСТИМЕНКО Тетяна Петрівна - к.ю.н., доцент, професор кафедри
цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ**

<https://orcid.org/0000-0003-0049-5608>

DOI:10.32782/EP.2020.1.28

УДК 342.1

У статті проаналізовані відповідні норми міжнародного морського права та приписи українського і російського законодавства в контексті делімітації морських кордонів між державами.

Автори зробили висновки про можливість застосування певних правових механізмів, передбачених міжнародним морським правом, з метою делімітації морського кордону між Україною та РФ.

Ключові слова: делімітація морського кордону, врегулювання міжнародних спорів, погоджувальна процедура, погоджувальна комісія.

В умовах тимчасової окупації Російською Федерацією Кримського півострова та агресії РФ проти України, що триває з лютого 2014 року, питання відсутності морського кордону в Азовському і Чорному морях та Керченській протоці між Україною та РФ становить загрозу для національної безпеки і оборони нашої держави.

Як встановлено у документі, який визначає стратегію та основні напрями подальшого розвитку України як морської держави - Морській доктрині України на період до 2035 року [1] (далі – Морська доктрина України), одним з ключових напрямів повернення захоплених територій та забезпечення оборони з моря є визначення державного кордону в Азовському і Чорному морях та Керченській протоці, а також визначення меж виключних (морських) економічних зон і континентального шельфу між Україною і Росією в Чорному морі, забезпечення їх підсиленої охорони.

Водночас, необхідно запобігти легітимізації тимчасової окупації території України, втраті суверенних прав і юрисдикції України в її виключній (морській) економічній зоні, а також визнанню світовою спільнотою нового територіального розподілу, чого так прагне Російська Федерація.

Отже, Україні необхідно визначити правові шляхи, що допоможуть досягти поставлених цілей.

Автори цієї статті зробили спробу знайти відповіді щодо можливості застосування правових механізмів, спрямованих на делімітацію морських кордонів між державами, використання яких передбачено головним документом у галузі міжнародного морського права у світі – Конвенцією Організації Об'єднаних Націй з морського права, підписану 10.12.1982 у місті Монтего-Бей [2].

У контексті нашого дослідження необхідно почати юридичний аналіз зі статті 298 Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права (ЮНКЛОС) про факультативні виключення щодо застосування обов'язкових процедур, що тягнуть за собою обов'язкові рішення.

Так, відповідно до статті 298 ЮНКЛОС під час підписання, ратифікації ЮНКЛОС або приєднання до неї, або в будь-який час після цього держава без шкоди для зобов'язань, що випливають з Розділу I, може у письмовій формі заявити, що вона не приймає одну або декілька процедур, передбачених у Розділі 2 під назвою «Обов'язкові процедури, що тягнуть за собою обов'язкові рішення» Частини XV «Вре-

гулювання спорів» ЮНКЛОС щодо однієї або більше нижченаведених категорій спорів:

а) і) спорів, пов'язаних з тлумаченням або застосуванням статей 15, 74 і 83, що стосуються делімітації морських кордонів, або спорів, пов'язаних з історичними затоками або правоосновами, за умови, що держава, яка зробила таку заяву, коли такий спір виникає після набуття чинності цією Конвенцією, і якщо протягом розумного періоду часу в ході переговорів між сторонами не досягнуто угоду, на прохання будь-якої з них, погоджується на передачу спору на врегулювання по погоджувальній процедурі, зазначеній в Розділі 2 Додатку V; і за умови, що така передача виключає розгляд будь-якого спору, який неминує пов'язаний з зустрічним врегулюванням будь-якого невіршеного спору, що стосується суверенітету або інших прав на материкову або острівну територію.

Держава-учасниця ЮНКЛОС, яка зробила заяву на підставі пункту 1 статті 298 ЮНКЛОС, не може вимагати застосування до спору, який відноситься до вилученої категорії спорів, будь-якої процедури, передбаченої в цій Конвенції, проти іншої держави-учасниці без згоди останньої.

Отже, у світлі можливих правових обмежень, викладених у статті 298 ЮНКЛОС, необхідно звернути окрему увагу на заяви Російської Федерації та України про відмову від прийняття процедур, що тягнуть за собою обов'язкові рішення.

Так, відповідно до Федерального закону «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права та Угоди про здійснення частини XI Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права» [3] Російська Федерація ратифікувала ЮНКЛОС та Угоду від 29.07.1994 про здійснення Частини XI ЮНКЛОС та, серед іншого, заявила про те, що вона не приймає передбачені розділом 2 частини XV вказаної Конвенції процедури, які ведуть до обов'язкових для сторін рішень щодо спорів, пов'язаних із тлумаченням або застосуванням статей 15, 74 і 83 ЮНКЛОС стосовно делімітації морських кордонів.

У свою чергу, Україна також ратифікувала ЮНКЛОС згідно із Законом «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року та Угоди

про імплементацію Частини XI Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року» [4], що містить, в тому числі, заяву про те, що Україна, якщо інше не передбачено окремими міжнародними договорами України з відповідними державами, не визнає обов'язкових процедур, які ведуть до обов'язкових рішень, для розгляду спорів щодо розмежування морських кордонів.

Необхідно додати, що між Україною та РФ не було укладено окремого договору, який би передбачав застосування певних обов'язкових процедур щодо розгляду спорів між ними про розмежування морських кордонів.

Отже, Україна та РФ, користуючись правами, наданими ЮНКЛОС, зробили заяви, направлені на уникнення обов'язкових процедур, що тягнуть за собою обов'язкові для сторін рішення щодо спорів, пов'язаних із тлумаченням або застосуванням статті 15 («Делімітація територіального моря між державами з протилежними або суміжними узбережжями»), статті 74 («Делімітація виключної економічної зони між державами з протилежними або суміжними узбережжями») і статті 83 («Делімітація континентального шельфу між державами з протилежними або суміжними узбережжями») ЮНКЛОС стосовно делімітації морських кордонів.

Як наслідок, можна дійти до очевидного висновку про те, що суди та арбітражі не мають компетенції розглядати спори між Україною та РФ стосовно делімітації морських кордонів.

Водночас, після аналізу статті 298 ЮНКЛОС та Додатку V «Погоджувальна процедура» до неї, стає очевидним, що за умов існування певних обставин, спір між державами стосовно делімітації морських кордонів може бути переданий на врегулювання по обов'язковій погоджувальній процедурі за ініціативою лише однією із сторін такого спору. При цьому, інша сторона спору стосовно делімітації морських кордонів зобов'язана дати згоду на його розгляд по погоджувальній процедурі.

Стаття 298 ЮНКЛОС передбачає компроміс у вирішенні спорів між державами, який виник внаслідок масштабних переговорів між учасниками при обговоренні проекту ЮНКЛОС, одні з яких виступали за примусові та

обов'язкові процедури врегулювання спорів, а інші прагнули виключити навіть необов'язкові процедури врегулювання спорів¹.

Вперше у світі примусове погодження було ініційоване державою під назвою Східний Тимор [5, с. 509].

Так, у квітні 2016 року Східний Тимор вирішив застосувати проти Австралії примусову погоджувальну процедуру з метою встановлення постійного морського кордону у Тиморському морі між двома країнами, чому передували декілька невдалих спроб укласти угоду про делімітацію за допомогою прямих переговорів після повторного виникнення 20.05.2002 Східного Тимору як незалежної держави².

06.03.2018 Східний Тимор та Австралія, за допомогою утвореної на підставі статті 298 та Додатку V ЮНКЛОС погоджувальної комісії, підписали угоду про делімітацію морського кордону [6].

09.05.2018 погоджувальна комісія надала свій звіт³.

¹ PCA Case № 2016-10 in the matter of a conciliation before a Conciliation Commission constituted under Annex V to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea between The Democratic Republic of Timor-Leste and The Commonwealth of Australia, Decision on Australia's Objections to Competence of 19 September 2016, p. 16, para. 66 ("Article 298 embodies a compromise on dispute settlement following extensive negotiations between those States which favoured compulsory and binding dispute settlement procedures and other States which sought to exclude even non-binding dispute settlement procedures."). URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/1921>.

² PCA Case № 2016-10 in the matter of the maritime boundary between Timor-Leste and Australia (The Timor Sea Conciliation) before a Conciliation Commission constituted under Annex V to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea between The Democratic Republic of Timor-Leste and The Commonwealth of Australia, Report and Recommendations of the Compulsory Conciliation Commission between Timor-Leste and Australia on the Timor Sea of 9 May 2018, p. 1, para. 2 ("On April 2016, Timor-Leste decided to invoke the compulsory conciliation provisions of the Convention with the objective of archiving a permanent maritime boundary, following several unsuccessful attempts by the Parties to reach agreement on a permanent maritime boundary through negotiations since Timor-Leste's re-emergence as an independent State on 20 May 2002."). URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/2327>.

³ PCA Case № 2016-10 in the matter of the maritime

Слід зазначити також те, що примусова погоджувальна процедура регулюється Додатком V ЮНКЛОС. У такому провадженні створюється нейтральна комісія, яка заслуховує сторони, вивчає їхні вимоги та заперечення, вносить пропозиції сторонам та іншим чином допомагає сторонам у мирному врегулюванні. Погоджувальна процедура не є судовим процесом, а погоджувальна комісія не має повноважень зобов'язувати сторони юридично обов'язковим рішенням; натомість, погоджувальна комісія може давати рекомендації сторонам⁴.

Окрім цього, необхідно додати, що у погоджувальній процедурі критично важливу роль відіграє Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй.

Так, Додатком V ЮНКЛОС встановлено, що до компетенції Генерального секретаря ООН відноситься:

1) складання та ведення списку посередників, з переліку яких, як правило, призначаються члени погоджувальної комісії;

2) призначення членів погоджувальної комісії в тому випадку, коли цього не зробила

boundary between Timor-Leste and Australia (The Timor Sea Conciliation) before a Conciliation Commission constituted under Annex V to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea between The Democratic Republic of Timor-Leste and The Commonwealth of Australia, Report and Recommendations of the Compulsory Conciliation Commission between Timor-Leste and Australia on the Timor Sea of 9 May 2018. URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/2327>.

⁴ PCA Case № 2016-10 in the matter of the maritime boundary between Timor-Leste and Australia (The Timor Sea Conciliation) before a Conciliation Commission constituted under Annex V to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea between The Democratic Republic of Timor-Leste and The Commonwealth of Australia, Report and Recommendations of the Compulsory Conciliation Commission between Timor-Leste and Australia on the Timor Sea of 9 May 2018, p. 17, para. 51 ("Compulsory conciliation proceedings are governed by Annex V to the Convention. In such proceedings, a neutral commission is established to hear the parties, examine their claims and objections, make proposals to the parties, and otherwise assist the parties in reaching an amicable settlement. Conciliation is not an adjudicatory proceeding, nor does a conciliation commission have the power to impose a legally binding solution on the parties; instead, a conciliation commission may make recommendations to the parties."). URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/2327>.

держава – учасниця спору (держава, яка не є ініціюючою розгляд спору по погоджувальній процедурі);

3) призначення п'ятого члена - голови погоджувальної комісії у тому випадку, коли цього не зробили вже попередньо призначені чотири члени погоджувальної комісії;

4) приймання на зберігання звіту комісії та його подальше негайне направлення усім сторонам спору.

Також статтею 8 Додатку V ЮНКЛОС встановлено, що сторони спору письмово повідомляють Генерального секретаря ООН про прийняття рекомендацій погоджувальної комісії, що містяться у звіті, або про відхилення таких рекомендацій однією із сторін.

Водночас, як вказувалося раніше в контексті статті 298 ЮНКЛОС, існують певні обставини, за наявності яких можлива передача спору стосовно делімітації морських кордонів на розгляд примусової погоджувальної комісії. Такими обставинами є:

1) спір виник після набрання чинності ЮНКЛОС;

2) протягом розумного періоду часу у ході переговорів між сторонами не було досягнуто угоди про делімітацію;

3) передача спору на розгляд комісії виключає розгляд будь-якого іншого спору, який неминуче пов'язаний із зустрічним врегулюванням будь-якого невирішеного спору, який стосується суверенітету або інших прав на материкову або острівну територію;

4) спір про морські кордони не був остаточно врегульований між сторонами раніше, що підтверджується відсутністю відповідної угоди;

5) сторони спору про морські кордони не встановили певну процедуру врегулювання даного спору між ними за допомогою угоди зобов'язального характеру.

Враховуючи на важливість кожного з вище наведеного переліку пунктів, вбачаємо за слушне стисло зупинитися на кожному з них окремо.

Щодо першого пункту. ЮНКЛОС набрала чинності 16.11.1994.

З 16.10.1996 по 03.03.2011 між Україною та РФ відбулося більше 30 раундів переговорів щодо делімітації морського кордону у

Азово-Чорноморському басейні, але відповідної угоди досягнуто не було.

Отже є очевидним, що спір між Україною та РФ про делімітацію виник після набрання чинності ЮНКЛОС.

Щодо другого пункту. Як було зазначено вище, переговори про делімітацію морського кордону між Україною та РФ тривали більше 14 років, з жовтня 1996 року до березня 2011 року. Угоди досягнуто не було.

Як наслідок, автори цієї статті вважають, що «розумний період часу», протягом якого сторони мали змогу самостійно досягнути делімітаційної угоди, вочевидь вичерпано.

Щодо третього пункту. У контексті тривалої тимчасової окупації Російською Федерацією Кримського півострова та агресії РФ проти України, вважаємо за необхідне звернути увагу на наступні факти.

Російська Федерація вважає Кримський півострів своєю невід'ємною складовою, що прямо підтверджується, зокрема, Федеральним конституційним законом «Про прийняття до Російської Федерації Республіки Крим і утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів – Республіки Крим і міста федерального значення Севастополя» [7].

Водночас, окуповані Росією Автономна Республіка Крим та місто Севастополь безумовно залишаються частиною території України. Ця обставина також визнана усією світовою спільнотою, що підтверджується наступним.

Так, Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй (далі – ГА ООН або Асамблея) у резолюції 68/262 від 27.03.2014 під назвою «Територіальна цілісність України» [8], серед іншого, підтвердила свою прихильність до суверенітету, політичної незалежності, єдності і територіальної цілісності України у її міжнародно визнаних кордонах; закликала всі держави відмовитися і утримуватися від дій, спрямованих на часткове або повне порушення національної єдності і територіальної цілісності України, в тому числі будь-яких спроб змінити кордони України за допомогою погроз силою або її застосування чи інших незаконних засобів; підкреслила, що референдум, проведений в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі (далі - Крим) 16.03.2014, не маючи законної сили, не може бути підставою для будь-якої зміни статусу Криму; закликала

всі держави, міжнародні організації та спеціалізовані установи не визнавати будь-яку зміну статусу Криму на підставі вищезгаданого референдуму і утримуватися від будь-яких дій або кроків, які можна було б тлумачити як визнання будь-якого такого зміненого статусу.

У резолюції 71/205 від 19.12.2016 «Стан з правами людини у Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)» [9] ГА ООН, серед іншого, засудила тимчасову окупацію РФ частини території України - Криму і підтвердила невизнання його анексії, а також засудила встановлення правової системи РФ та відповідний негативний вплив щодо положення у сфері прав людини у Криму.

У резолюції 72/190 від 19.12.2017 «Стан з правами людини у Автономній Республіці Крим та місті Севастополь, Україна» [10] Асамблея, серед іншого, засудила тимчасову окупацію Росією Криму та підтвердила невизнання його анексії, а також підтримала свою прихильність до дотримання міжнародного права, яку проявляє Україна у своїх зусиллях щодо припинення російської окупації Криму.

У резолюції 73/194 від 17.12.2018 під назвою «Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, Україна, а також районів Чорного та Азовського морів» [11] ГА ООН, серед іншого, засудила зростаючу військову присутність РФ у районах Чорного і Азовського морів, у тому числі в Керченській протоці, та утиски Росією комерційних суден та обмеження міжнародного судноплавства там, а також наполегливо закликала РФ як державу, яка окупує, вивести свої збройні сили з Криму і негайно припинити тимчасову окупацію території України.

У резолюції 73/263 від 22.12.2018 «Стан з правами людини у Автономній Республіці Крим та місті Севастополь, Україна» [12] ГА ООН у черговий раз засудила тимчасову окупацію РФ Криму та підтвердила невизнання його анексії, а також підтвердила, що силове захоплення Криму є незаконним і є порушенням міжнародного права. Окрім цього, Асамблея підтвердила, що окуповані РФ території повинні бути повернені Україні.

Також і у резолюції 74/17 від 09.12.2019 «Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим і міста Севастополь, Україна, а також районів Чорного і Азовського морів» [13]

Асамблея, серед іншого, знов підтвердила, що силове захоплення Криму є незаконним і є порушенням міжнародного права, а також зазначила, що окуповані території мають бути негайно повернуті. ГА ООН закликала РФ утримуватися від дій, що перешкоджають законному здійсненню навігаційних прав та свобод у Чорному і Азовському морях і Керченській протоці.

Отже, враховуючи зміст наведених вище шести резолюцій ГА ООН щодо Криму, можна дійти до очевидного висновку – міжнародна спільнота не визнала анексію Криму та його «прийняття» до РФ.

Слід також відмітити, ці резолюції ГА ООН є джерелами міжнародного морського права, оскільки прийняті Асамблеєю в межах повноважень, визначених статтею 10 Статуту Організації Об'єднаних Націй [14].

На окрему увагу заслуговує консультативний висновок Міжнародного Суду Організації Об'єднаних Націй щодо правових наслідків відокремлення архіпелагу Чагос від Маврикію у 1965 року⁵, винесеного на підставі резолюції ГА ООН 71/292 від 22.06.2017 «Прохання про винесення Міжнародним Судом консультативного висновку щодо правових наслідків відокремлення архіпелагу Чагос від Маврикію у 1965 року» [15].

Відповідно до правової позиції головного судового органу Організації Об'єднаних Націй, викладеної у контексті отриманого Міжнародним Судом запиту, ГА ООН може брати на себе функції контролю за виконанням державами своїх обов'язків.

Необхідно додати, що шість згаданих «кримських» резолюцій ГА ООН також чітко відображають принципи міжнародного права, що викладені у Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй [16].

Тобто «кримські» резолюції безспірно мають юридичне значення.

Отже, між Україною та РФ немає невирішеного спору, який стосується суверенітету

⁵ Legal consequences of the separation of the Chagos Archipelago from Mauritius in 1965, ICJ Advisory Opinion of 25 February 2019, p. 39, para. 167. URL: <https://www.icj-cij.org/files/case-related/169/169-20190225-01-00-EN.pdf>.

або інших прав на материкову або острівну територію.

Щодо четвертого пункту. Співр про морські кордони не був остаточно врегульований між Україною та РФ раніше, що підтверджується відсутністю відповідної угоди.

Щодо п'ятого пункту. Україною та РФ не було встановлено певну процедуру врегулювання спору про морські кордони за допомогою угоди зобов'язального характеру.

З огляду на все вище викладене, автори цієї статті вважають за доцільне передати співр між Україною та Російською Федерацією, що стосується делімітації морського кордону в Азовському і Чорному морях та Керченській протоці, на врегулювання по примусовій погоджувальній процедурі, зазначеній у статті 298 та Розділі 2 Додатку V ЮНКЛОС, оскільки це дасть можливість сторонам провести переговори у майбутньому про укладення угоди про морський кордон на підставі наданого погоджувальною комісією звіту.

Література

1. Про затвердження Морської доктрини України на період до 2035 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.10.2009 р. № 1307 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.2018 № 1108). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1307-2009-%D0%BF>.

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй по морському праву: Конвенція ООН від 10.12.82 р. (ратифікована Законом України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року та Угоди про імплементацію Частини XI Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року» № 728-XIV від 03.06.1999 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057.

3. О ратифікації Конвенції Організації Об'єднаних Націй по морському праву и Соглашения об осуществлении части XI Конвенции Организации Объединенных Наций по морскому праву: Федеральный закон от 26.02.1997 г. № 30-ФЗ. URL: www.kremlin.ru/acts/bank/10594.

4. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року та Угоди про імплементацію Частини

XI Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року: Закон України від 03.06.1999 р. № 728-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/728-14>.

5. Y. Tanaka, *The International Law of the Sea*, 3rd edn (Cambridge University Press, 2019).- 557 с.

6. Treaty between the democratic republic of Timor-Leste and Australia establishing their maritime boundaries in the Timor Sea: Treaty signed by the Parties on 6 March 2018. URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/2356>.

7. О принятии в Российскую Федерацию Республики Крым и образовании в составе Российской Федерации новых субъектов — Республики Крым и города федерального значения Севастополя: Федеральный конституционный закон от 21.03.2014 г. № 6-ФКЗ. URL: <http://www.kremlin.ru/acts/bank/38220/page/1>.

8. Территориальная целостность Украины: Резолюция 68/262, принятая Генеральной Ассамблеей 27 марта 2014 года (шестьдесят восьмая сессия, Пункт 33 в повестки дня). URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/68/262>.

9. Положение в области прав человека в Автономной Республике Крым и городе Севастополе (Украина): Резолюция 71/205, принятая Генеральной Ассамблеей 19 декабря 2016 года (семьдесят первая сессия, Пункт 68 с повестки дня). URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/71/205>.

10. Положение в области прав человека в Автономной Республике Крым и городе Севастополе, Украина: Резолюция 72/190, принятая Генеральной Ассамблеей 19 декабря 2017 года (семьдесят первая сессия, Пункт 68 с повестки дня). URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/72/190>.

11. Проблема милитаризации Автономной Республики Крым и города Севастополь, Украина, а также районов Черного и Азовского морей: Резолюция 73/194, принятая Генеральной Ассамблеей 17 декабря 2018 года (семьдесят третья сессия, Пункт 34 а) повестки дня). URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/73/194>.

12. Положение в области прав человека в Автономной Республике Крым и городе Севастополе, Украина: Резолюция 73/263, принятая Генеральной Ассамблеей 22 декабря 2018 года (семьдесят третья сессия, Пункт 74 с) повестки дня). URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/73/263>.

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовані відповідні норми міжнародного морського права та приписи українського і російського законодавства в контексті делімітації морських кордонів між державами.

Автори зробили висновки про можливість застосування певних правових механізмів, передбачених міжнародним морським правом, з метою делімітації морського кордону між Україною та РФ.

Ключові слова: делімітація морського кордону, врегулювання міжнародних спорів, погоджувальна процедура, погоджувальна комісія.

13. Проблема милитаризації Автономної Республіки Крим і міста Севастополь, Україна, а також районів Чорного і Азовського морей: Резолюція 74/17, прийнята Генеральною Ассамблеєю 9 грудня 2019 року (сімдесят четверта сесія, Пункт 31 а) повестки дня Предотвращение вооруженных конфликтов). URL: <https://digitallibrary.un.org/record/3841716?ln=ru>.

14. Устав Організації Об'єднаних Націй від 26 червня 1945 р. URL: <https://www.un.org/ru/charter-united-nations/index.html>.

15. Просьба о вынесении Международным Судом консультативного заключения относительно правовых последствий отделения архипелага Чагос от Маврикия в 1965 году: Резолюция 71/292, принята Генеральной Ассамблеей 22 июня 2017 года (сімдесят перша сесія, Пункт 87 повестки дня). URL: <https://undocs.org/pdf?symbol=ru/A/RES/71/292>.

16. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных Наций, принята резолюцией 2625 (XXV) Генеральной Ассамблеи ООН от 24 октября 1970 года. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/intlaw_principles.shtml.

17. *Decision on Australia's Objections to Competence of 19 September 2016*. URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/1921>.

18. *Report and Recommendations of the Compulsory Conciliation Commission between Timor-Leste and Australia on the Timor Sea of 9 May 2018*. URL: <https://pcacases.com/web/sendAttach/2327>.

SUMMARY

The authors analyzed the relevant norms of international maritime law and Ukrainian and Russian legislation in the context of delimitation of maritime boundaries.

The authors made conclusions on certain legal mechanisms of international maritime law that could be used to delimit the maritime boundary between Ukraine and the Russian Federation.

Keywords: sea boundary delimitation, settlement of international disputes, conciliation, conciliation commission.

19. Legal consequences of the separation of the Chagos Archipelago from Mauritius in 1965, ICJ Advisory Opinion of 25 February 2019. URL: <https://www.icj-cij.org/files/case-related/169/169-20190225-01-00-EN.pdf>.

**Ustymenko Bohdan, Ustymenko Tetiana.
THE SEA BOUNDARY DELIMITATION
BETWEEN UKRAINE AND THE RUSSIAN
FEDERATION**

The authors analyzed the relevant norms of international maritime law and Ukrainian and Russian legislation in the context of delimitation of maritime boundaries.

Article 298 of the United Nations Convention on the Law of the Sea embodies a compromise on dispute settlement following extensive negotiations between those States which favoured compulsory and binding dispute settlement procedures and other States which sought to exclude even non-binding dispute settlement procedures.

The authors made a conclusion on necessity of the commence the compulsory conciliation on maritime delimitation between Ukraine and Russia under Article 298(1)(a)(i) and Annex V, section 2 of the UNCLOS with the objective of archiving a permanent maritime boundary between States.

In such proceedings, a neutral commission is established to hear the parties, examine their claims and objections, make proposals to the parties, and otherwise assist the parties in reaching an amicable settlement. Conciliation is not an adjudicatory proceeding, nor does a conciliation commission have the power to impose a legally binding solution on the parties; instead, a conciliation commission may make recommendations to the parties.